

REFERAT Økonomiudvalget 2012-2021 d. 15-05-2017

Mødedato Mandag d. 15. maj 2017 kl. 14:30

Mødested D.3.39

Indholdsfortegnelse

Retssag vedr. rettidig iværksættelse af arbejdsprøvning.....	3
Forslag fra Kasper Fuhr Christensen, Velfærdslisten, om erstatning til borgere, der lider et tab som :	5
Spørgsmål om sagsbehandlingstider på Ydelseskontoret.....	6

Punkt 183: Retssag vedr. rettidig iværksættelse af arbejdsprøvning

00.07.00-K02-4-15

Resume

Randers Kommune blev i oktober 2015 stævnet af HK på vegne af en borger. Sagen handlede om, hvorvidt Randers Kommune havde handlet ansvarspådragende over for borgeren ved ikke at have iværksat rettidig arbejdsprøvning, og om kommunen som følge heraf skulle betale erstatning til borgeren. Randers Kommune blev frifundet i byretten men dømt erstatningsansvarlige i landsretten, hvorfor kommunen skal at betale 250.000 kr. i erstatning til borgeren.

Sagsfremstilling

Randers Kommune blev i oktober 2015 stævnet af HK på vegne af en borger. Sagen, der blev anlagt ved byretten i Randers i oktober 2015, handlede om, hvorvidt Randers Kommune havde handlet ansvarspådragende over for borgeren ved ikke at have iværksat rettidig arbejdsprøvning, og om kommunen som følge heraf skulle betale erstatning til borgeren.

HK og borgeren nedlagde i byretten principal påstand om en samlet erstatning på ca. 460.000 kr., subsidiært ca. 371.000 kr., mere subsidiært ca. 272.000 kr. og mest subsidiært et beløb fastsat efter rettens skøn.

Randers Kommune nedlagde påstand om frifindelse.

Byretten frikendte Randers Kommune, idet retten vurderede, at Randers Kommune ikke havde handlet ansvarspådragende i forbindelse med forsinkelse af sagsbehandlingen. Borgeren ankede efterfølgende sagen til Vestre Landsret, hvor hun gentog sine påstande fra byretten. Randers Kommune nedlagde påstand om stadfæstelse af byrettens dom. Vestre Landsret tog borgerens mest subsidiære påstand til følge, hvorfor Randers Kommune skal betale 250.000 kr. i erstatning til borgeren. (Dommen er vedlagt sag 55)

Sagshistorik og domme

Borgeren blev i 2011 sygemeldt af egen læge og modtog herefter sygedagpenge. I foråret 2012 vurderede Randers Kommune, at borgeren ikke længere var uarbejdsdygtig men ville have mulighed for at varetage et job med skånehensyn, hvorfor sygedagpengene ophørte. Borgeren klagede over kommunens afgørelse, og Beskæftigelsesankenævnet ophævede kommunens afgørelse med den begrundelse, at der ikke var tilstrækkeligt grundlag for at vurdere, at borgeren ikke længere var uarbejdsdygtig. Som følge heraf var borgeren fortsat berettiget til sygedagpenge. Beskæftigelsesankenævnet fastslog, at der var behov for at iværksætte en arbejdsprøvning med henblik på at afklare borgerens arbejdsevne herunder, hvilken type arbejde borgeren fremadrettet ville kunne varetage.

I januar 2013 indhentede Randers Kommune en generel helbredsattest fra borgerens egen læge med henblik på at kunne vurdere, hvorvidt der var grundlag for at forlænge sygedagpengeperioden. Randers Kommune traf i juni 2013 afgørelse om, at borgerens sygedagpengeperiode kunne forlænges indtil 30. april 2013. I juli 2013 traf kommunen desuden afgørelse om, at borgeren ikke længere havde ret til sygedagpenge, idet kommunen vurderede, at betingelserne for at forlænge sygedagpengeperioden yderligere ikke var opfyldt. Samtidig vurderede kommunen, at der var behov for at iværksætte et praktikforløb med for at afklare borgerens arbejdsevne herunder udviklingen af denne.

Borgeren klagede efterfølgende over kommunens langsommelige sagsbehandling med hensyn til afklaring af hendes arbejdsevne i perioden fra indhentelse af helbredsoplysninger i januar 2013 til afgørelse om iværksættelse af praktikforløb i juni 2013. I januar 2014 startede borgeren i et praktikforløb, og i oktober 2014 blev borgeren godkendt til et fleksjob.

HK stævnedes på vegne af borgeren i oktober 2015 Randers Kommune for ikke at have iværksat arbejdsprøvning efter Beskæftigelsesankenævnets afgørelse i oktober 2012. HK nedlagde på vegne af borgeren påstand om udbetaling af erstatning med henvisning til, at kommunen ikke havde iværksat arbejdsprøvning inden sygedagpengeophøret. En påstand, som er begrundet i, at kommunen skulle være forpligtet til at iværksætte en arbejdsprøvning inden sygedagpengeophøret, er af en så principal karakter, at kommunen ikke på det grundlag kunne godkende borgerens erstatningskrav.

Randers Kommune har overfor borgeren erkendt, at der i perioden fra januar 2013 til juni 2013 skete en forsinkelse af sagen på grund af sagsbehandlers periodevis sygefravær. Det skal i den forbindelse nævnes, at hvis en sagsbehandler er langvarigt syg, vil borgeren blive tildelt en anden sagsbehandler, men at der altid foretages en afvejning mellem på den ene side at sikre kontinuitet, og på den anden side, at der sker fremdrift i sagen. Byretten i Randers vurderede ikke, at der var grundlag for at fastslå, at kommunen som følge af denne afvejning, som betød en forsinkelse i sagsbehandlingen, havde handlet ansvarspådragende. Randers Kommune blev således frikendt af byretten den 11. juli 2016.

HK og borgeren ankede sagen til Vestre Landsret, hvor de gentog deres påstande fra byretten. Randers Kommune nedlagde påstand om stadfæstelse af byrettens dom.

Landsretten vurderer, at Randers Kommune har handlet ansvarspådragende. Dette er begrundet med, at kommunen allerede i oktober 2012 ved Beskæftigelsesankenævnets afgørelse blev gjort opmærksom på, at der var behov for at iværksætte en arbejdsprøvning af borgeren, og Randers Kommune iværksatte først sådanne foranstaltninger i efteråret 2013. I begrundelsen fremgår det endvidere, at det faktum, at borgerens sagsbehandler havde et løbende sygefravær ikke kunne fritage kommunen for sine forpligtelser i borgerens sag.

Vestre Landsret tog på den baggrund borgerens mest subsidiære påstand til følge, idet landsretten finder, at kommunen under disse særlige omstændigheder har handlet ansvarspådragende. Randers Kommune skal således til borgeren betale 250.000 kr. med procesrente fra den 30. oktober 2015.

Dommens betydning for praksis i Randers Kommune

Vestre Landsrets dom medfører ikke ændringer i den nuværende sagsbehandlingspraksis i Randers Kommune på sygedagpengeområdet.

Vestre Landsret fandt ikke, at kommunen var erstatningsansvarlig på grund af manglende arbejdsprøvning umiddelbart efter Beskæftigelsesankenævnets afgørelse, og fulgte således ikke påstanden om, at kommunen skulle have iværksat arbejdsprøvning inden ophør af sygedagpengene. Dommen er således begrundet i, at kommunens sagsbehandlingstid i dette helt konkrete tilfælde har været for lang, hvorfor kommunen ifalder erstatningsansvar.

Randers Kommune har taget dommen til efterretning og har betalt erstatning, procesrenter og modpartens sagsomkostninger i uge 18.

Økonomi

Randers Kommune har i forbindelse med sagerne i henholdsvis byretten og landsretten haft følgende udgifter.

- Advokatombudsninger frem til og med byrettens behandling af sagen: 259.700 kr.
- Advokatombudsninger i forbindelse med landsrettens behandling af sagen: 140.000 kr.
- Erstatning til borgeren: 250.000 kr.
- Betaling af borgerens sagsomkostninger: 83.000 kr.
- Procesrente: 30.467,01 kr.

Ovenstående udgifter beløber sig i alt til 763.167,01 kr. Heraf afholdes de 399.700 kr. til advokatombudsninger af kommunens advokatkonto. De resterende 363.467,01 kr. afholdes inden for rammen af det eksisterende budget for beskæftigelsesområdet.

Indstilling:

Forvaltningen indstiller til beskæftigelsesudvalget

at orienteringen tages til efterretning

Beskæftigelsesudvalget, 9. maj 2017, pkt. 54:

Taget til efterretning.

Kasper Fuhr Christensen begærede sagen i byrådet.

Per Damgaard Petersen, afdelingsleder i Udviklingshuset, deltog under punktet.

Beslutning

Indstilles taget til efterretning.

Punkt 184: Forslag fra Kasper Fuhr Christensen, Velfærdslisten, om erstatning til borgere, der lider et tab som følge af alvorlige fejl i sagsbehandlingen

00.07.00-K02-4-15

Sagsfremstilling

Kasper Fuhr Christensen, Velfærdslisten, fremsender i mail af 2. maj 2017 følgende:

"Velfærdslisten: Kommunen skal yde erstatning til borgere, der lider et tab som følge af alvorlige fejl i sagsbehandlingen

Sagsfremstilling

I en dom afsagt den 21. april 2017 slår Vestre Landsret, at Randers Kommune begik så alvorlige fejl i forbindelse med afklaringen af en borgers arbejdsevne, at kommunen skal betale 250.000 kroner som erstatning for det tab, hun har lidt som følge af kommunens fejl, der blandt andet betød, at hun ikke blev afklaret til fleksjob, mens hun var på sygedagpenge, hvilket førte til, at hun måtte klare sig helt uden indkomst i en længere periode. Herudover skal Randers Kommune betale 83.000 kroner til dækning af borgerens sagsomkostninger samt en endnu større regning til kommunens egen advokat.

Velfærdslisten finder, at det er godt, at landsretten med sin dom slår fast, at kommunen ikke bare kan behandle folk dårligere, end loven tillader. Det er imidlertid både dyrt for kommunen og urimeligt tung for borgerne at gå rettens vej. Derfor foreslår vi, at kommunen med afsæt i denne dom og andre relevante domme skal yde erstatning til de borgere, der har ret til det.

Oplysninger

Dommen bedes vedlagt sagen i anonymiseret form.

Udvalgsformanden bedes oplyse kommunens samlede udgifter til retssagen, herunder udgifterne til egen advokat.

Indstilling

Velfærdslisten foreslår:

- at Randers Kommune med hjemmel i realudligningsprincippet yder erstatning til borgere, der har lidt et tab som følge af væsentlige fejl i sagsbehandlingen efter principperne i ovenfor omtalte dom samt andre relevante domme, fx U.2016.51, U.2015.124Ø og U.2014.3146Ø
- at vurderingen af ansvarsgrundlag og udmøntning sker ud fra de principper, der kan udledes af ovenfor omtalte landsretsdom og andre relevante domme, fx U.2016.51, U.2015.124Ø og U.2014.3146Ø"

Beskæftigelsesudvalget, 9. maj 2017, pkt. 55:

Forslaget blev forkastet med 1 stemme for og 6 stemmer imod. For stemte Kasper Fuhr Christensen.

Kasper Fuhr Christensen begærede sagen i byrådet.

Per Damgaard Petersen, afdelingsleder i Udviklingshuset, deltog under punktet.

Beslutning

Forslaget blev forkastet med 8 stemmer imod og 1 for. For stemte Bjarne Overmark

Bilag

Landsrettens dom - anonymiseret

Punkt 185: Spørgsmål om sagsbehandlingstider på Ydelseskantoret

15.00.00-G00-1-17

Resume

Kasper Fuhr Christensen har stillet spørgsmål til, om kommunen sætter skøn under regel, når det på kommunens hjemmeside oplyses, at: "Ydelseskantoret oplever i øjeblikket en ekstraordinær sagsmængde. Der kan derfor forekomme længere sagsbehandlingstid. Ansøgninger vil blive behandlet i den rækkefølge, som de modtages."

Teksten refererer udelukkende til ansøgninger om forsørgelsesydelse. Borgere, der søger om eksempelvis kontanthjælp, er alle i den situation, at de står uden et forsørgelsesgrundlag og derfor har behov for, at deres ansøgning bliver behandlet så hurtigt som muligt. Ud fra et ligebehandlingsprincip behandles den ældste ansøgning først. Dette er efterfølgende præciseret på hjemmesiden.

Sagsfremstilling

Det fremgår af kommunens hjemmeside, at der i øjeblikket opleves en ekstraordinær sagsmængde på Ydelseskantoret, hvilket kan resultere i længere sagsbehandlingstider. Kasper Fuhr Christensen har på den baggrund stillet følgende spørgsmål vedrørende sagsbehandlingstiderne på Ydelseskantoret i mail af 20. april 2017 (vedhæftet):

"Sætter Randers Kommune skøn under regel?

Søger man oplysninger om ydelseskantoret på Randers Kommunes hjemmeside, får man flg. besked:

"Ydelseskantoret oplever i øjeblikket en ekstraordinær sagsmængde. Der kan derfor forekomme længere sagsbehandlingstid. Ansøgninger vil blive behandlet i den rækkefølge, som de modtages."

Kilde: <https://www.randers.dk/borger/job-og-arbejdsmarked/ydelseskantoret/>

Et snapshot af hjemmesiden er vedlagt som bilag.

Velfærdslisten vil derfor gerne have oplyst, hvad der aktuelt gør sagsmængden ekstraordinært stort, og hvor meget længere sagsbehandlingstid borgerne udsættes for.

Velfærdslisten finder også, at det er i strid med den ulovbestemte retsgrundsætning om det pligtmæssige skøn, hvis Randers Kommune behandler ansøgningerne i den rækkefølge, de kommer ind, uden at foretage en vurdering af, om der kan være særlige forhold, der begrundes, at en senere indkommet sag behandles først. Det kan fx være tilfældet, hvis en borger står helt uden forsørgelse og anmoder om overlevelsesshælp.

Velfærdslisten skal derfor bede udvalgsformanden om at udtale sig om, om han finder, at Randers Kommunes praksis som beskrevet i citatet ovenfor er i overensstemmelse med reglen om det pligtmæssige skøn."

Nedenfor besvares spørgsmålene først i forhold til de aktuelle sagsbehandlingstider og dernæst i forhold til årsager til, at Ydelseskantoret oplever en ekstraordinær sagsmængde.

Aktuelle sagsbehandlingstider

Teksten på hjemmesiden refererer udelukkende til ansøgninger om forsørgelsesydelse. Borgere, der søger om eksempelvis kontanthjælp, er alle i den situation, at de står uden et forsørgelsesgrundlag og derfor har behov for, at deres ansøgning bliver behandlet så hurtigt som muligt. Ud fra et ligebehandlingsprincip behandles den ældste ansøgning først. Forvaltningen medgiver, at det ikke fremgår af teksten på hjemmesiden, at der kun refereres til ansøgninger om forsørgelsesydelse. Dette er efterfølgende blevet præciseret på hjemmesiden.

Ydelseskantoret har ikke ændret på sagsbehandlingen af enkeltysdelser. Her foretager forvaltningen fortsat et konkret og individuelt skøn i forhold til sagens karakter. Eksempelvis bliver udsættelsessager prioriteret over ikke-hastende ansøgninger.

Ydelseskantoret har i videst muligt omfang forsøgt at imødekomme sagsbehandlingsfristen på 10 arbejdsdage. Der har dog været tilfælde, hvor sagsbehandlingstiden ikke har været overholdt.

Årsag til ekstraordinær sagsmængde

Ydelseskantoret har i 2016 haft ekstraordinære opgaver knyttet til implementeringen af de nye regler på kontanthjælpsområdet: Kontanthjælpsloft, 225-timers regel og integrationsydelse. Endvidere har der ultimo 2016 / primo 2017 været yderligere opgaver forbundet med genoptagelse af sager om danske statsborgere på integrationsydelse.

Administrationen af lov om aktiv socialpolitik er meget specialiseret, hvilket indebærer, at der sjældent er vikarer/ledige, der besidder de nødvendige kompetencer til at varetage opgaven. Derfor er Ydelseskantoret sædvanligvis nødsaget til at løse ekstraordinære opgaver ved hjælp af de eksisterende personaleressourcer. Ydelseskantoret valgte derfor at løse implementeringsopgaven gennem overarbejde. I efteråret 2016 blev det endvidere besluttet at opnormere området med yderligere en sagsbehandler på grund af de øgede driftsmæssige opgaver forbundet med de nye regler. På tilsvarende vis blev der tilknyttet en faglig konsulent til området.

Den langvarige periode med ekstra opgaver har imidlertid resulteret i flere sygdommeldinger i det team, som arbejder med opgaven, team kontanthjælp. Dette betyder, at selv om implementeringsopgaven er afsluttet, har de resterende medarbejdere fortsat en større sagsstamme end under sædvanlige forhold. Medarbejderne varetager deres arbejdsopgaver ud fra en prioriteringsliste, da det ikke aktuelt er muligt at løfte samtlige opgaver i teamet fuldt ud. Ydelseskantoret prioriterer sagsopfølgninger, behandling af ansøgninger og udbetalinger, mens eksempelvis sager, hvor borger skal tilbagebetale ydelser nedprioriteres.

På grund af de ressourcemæssige udfordringer har Ydelseskontoret i marts 2017 foretaget organisatoriske ændringer med henblik på at opnå effektiviseringsgevinster. I april 2017 har Ydelseskontoret endvidere suspenderet den økonomiske rådgivning, og de frivillige ressourcer tilføres kontanthjælpsområdet. Der arbejdes desuden på at få de sygemeldte medarbejdere tilbage på arbejdspladsen, så teamet igen råder over de ressourcer, det er normeret til.

Beskæftigelsesudvalget blev på seneste møde orienteret om, at kommunen havde modtaget en høring fra Arbejdstilsynet om et påtænkt påbud om at forebygge belastninger i det psykiske arbejdsmiljø i team kontanthjælp. Kommunen har den 24. april 2017 modtaget påbud fra Arbejdstilsynet (vedlagt). Påbuddet skal være efterkommet senest den 1. november 2017. Som beskrevet herover har Ydelseskontoret allerede forud for påbuddet iværksat tiltag for at forbedre det psykiske arbejdsmiljø i teamet.

Souschef i Ydelseskontoret Sasia Rosenkilde Jeppesen deltager på udvalgsmødet og orienterer yderligere om tiltag i afdelingen.

Økonomi

Ingen

Indstilling:

Forvaltningen indstiller til beskæftigelsesudvalget,

at orienteringen tages til efterretning.

Beskæftigelsesudvalget, 9. maj 2017, pkt. 56:

Taget til efterretning.

Kasper Fuhr Christensen begærede sagen i byrådet.

Beslutning

Indstilles taget til efterretning.

Bilag

Sætter Randers Kommune skøn under regel?

Påbud fra arbejdstilsynet